

Majhna delavnica velika korist

Na zadnji lanski seji so delegati vseh treh zborov naše občinske skupščine med drugim razpravljali tako o možnostih kakor o preteklosti drobnega gospodarstva v občini.

Iz njihove razprave je bilo moč izluščiti, da se vseh socialnih in gospodarskih potreb ne da uresničevati zgolj z organiziranjem in pospeševanjem velikih proizvodnih in storitvenih enot ter sistemov gospodarstva. V ospredju je čedalje bolj stopalo spoznanje, da je nujno nastajanje drobnih in manjših gospodarskih enot, ki naj bi prevzele del zadovoljevanja potreb in družbenih razvojnih nalog. Pomen takšnih enot se kaže v organiziranju kooperantske proizvodnje z manjšimi serijami specifičnih in specializiranih proizvodov, kakršnih velike organizacije ne morejo smotno organizirati. Prav tako v velikih sistemih ni mogoče uspešno opravljati obrtnih storitev ter drobnih, specializiranih gostinskih storitev.

POSEBEN POMEN V OBČINI CENTER

Pobude za uveljavitev in pospeševanje drobnega gospodarstva v naši občini izhajajo iz splošne družbene obveznosti, še bolj pa iz interesov ter potreb v družbenem in gospodarskem ter ne nazadnje socialnem razvoju občine. Gospodarske in razvojne značilnosti občine, ki ji opredeljuje pomanjkanje prostora, specifična struktura gospo-

darstva, ki temelji predvsem na neproizvodnih in storitvenih zmogljivostih, povečujejo pomen drobnega gospodarstva. Glede na takšne značilnosti bo drobno gospodarstvo ter njegovo vzpodbujanje gotovo imelo večji pomen kot v drugih mestnih občinah, pa tudi občinah zunaj Ljubljane. Prav to pa daje drobnemu gospodarstvu vlogo enega od ključnih in nosilnih področij razvoja.

Značilnosti, nameni in sestava drobnega gospodarstva so združljivi in zelo blizu značilnostim in razvojnim potrebam občine. Povezanost med drobnim gospodarstvom kot ene od sestavin gospodarstva in stanjem ter potrebami je tisto izhodišče, ki postavlja drobno gospodarstvo v ospredje, mu da potrebno vlogo in pomen. Na tem izhodišču pa nastajajo tudi interesi in naloge za njegovo uveljavitev ter pospeševanje njegovega razvoja.

Za uveljavljanje drobnega gospodarstva in njegov prodor v naši občini obstajajo bolj skromne izkušnje. Za sprožitev pospeševalnih procesov v konkretnih razmerah naše občine je bil delegatom predložen tudi osnutek družbenega dogovora o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva, prav tako pa bo sprejet program razvoja do leta 1985, ki je v obliki osnutka prav tako že pripravljen.

KAJ SMO STORILI DOSEDAJ

V tem trenutku imamo v občini v industrijsko organizirani proizvodnji šest organizacij združenega dela, v gradbeništvu tri, v obrtno organizirani proizvodnji ne posluje nobena organizacija združenega dela, pač pa s takim značajem poslujejo le enote drob-

nega gospodarstva, temelječe na samostojnem osebnem delu s sredstvi v lasti občanov: en pozd, dve obrtni zadruzi, štirideset občanov-obrtnikov. Obrtne storitve opravlja petnajst organizacij združenega dela, en pozd, štiri obrtne zadruge, štiristo štirideset občanov-obrtnikov, šestdeset avtoprevoznikov. Petinosemdeset občanov se ukvarja s postranskim poklicem, vrh tega pa v gostinstvu posluje dvaindvajset občanov. Če pogledamo celoten organizacijski sestav, dobimo sledeče številke:

- 24 organizacij združenega dela (15 enovitih DO, 9 tozd)
- 6 obrtnih zadrug
- 2 pozda
- 562 občanov s samostojnim osebnim delom
- 85 občanov s stranskim poklicem.

Vsega skupaj je v teh enotah zaposlenih 3600 delavcev, kar predstavlja 8,3 odstotka zaposlenih v gospodarstvu občine. Takšno drobno gospodarstvo ustvarja z delom svojih enot 816,267.000 din dohodka, kar je 4,8 odstotka gospodarstva občine.

PREMAJHNA ZMOGLJIVOST

Če pogledamo strukturo dejavnosti, ki jih občani opravljajo z osebnim delom, ugotovimo, da je v naši občini največ zasebnih frizerskih salonov (41), sledijo čevljarji, elektromehaniki, krojači, prepisovalci in razmnoževalci in tako dalje. Dosti manj je proizvodnih obrtnikov, avtoprevoznikov pa nemara kar preveč.

Takšno je trenutno stanje in lahko rečemo, da ni kaj posebno rožnato, pa tudi akumulacija drobnega gospodarstva ter njegova zmogljivost nista takšni, kot bi lahko in morali biti.

Družbeni dogovor in program do leta 1985 sicer marsikaj lepega obetata, a od besed k dejanjem pot le ni tako enostavna niti kratka.

TADEJ BRATOK

Odlikovanja v Centru

Komisija za odlikovanja pri občini Ljubljana Center, ki jo sestavlja devet članov, je v letu 1981 na svojih desetih sejah obravnavala 327 predlogov za odlikovanja ter jih kasneje posredovala republiški komisiji.

Preteklo leto je bilo od skupnega števila izročeni 325 odlikovanj, od tega 8 odlikovanj najvišje stopnje (red zaslug za narod z zlato zvezdo in red dela z rdečo zvezdo), 83 drugostopenjskih odlikovanj (red republike s srebrnim vencem, red zaslug za narod s srebrnimi žarki, red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, red za hrabrost, red dela z zlatim vencem); razen tega je bilo izročeni 234 medalj in redov nižje stopnje. Ob tem je potrebno pripomniti, da vsa izročena odlikovanja niso bila predlagana v letu 1981, ampak da so v tem letu izročili tudi odlikovanja na podlagi predlogov iz leta 1980.

Hkrati je komisija ugotovila, da so premalo pozornosti posvečali podeljevanju odlikovanj delovnim ljudem in občanom za dosežke pri delovanju delegatskega sistema. Prav tako tudi učiteljem in profesorjem za dosežke na področju celodnevne šole ter usmerjenega izobraževanja; še vedno je tudi premalo odlikovanih obrtnih proizvajalcev in delavcev svobodnih poklicev. Hkrati je komisija ugotovila, da so vsebinske obrazložitve preskromne, kljub temu, da so nujne za odločanje o vrsti in stopnji odlikovanj, predlogom pa tudi največkrat niso priložena mnenja krajevnih skupnosti.

DEJAN VODOVNIK

*****

Visoko odlikovanje za Albina Vengusta

Predsednik občinske konference ZKS v Centru Albin Vengust je pred novim letom prejel visoko državno odlikovanje - Red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim ga je za dolgoletno družbenopolitično delo odlikovalo predsedstvo SFRJ.

Odlikovanje je Albinu Vengustu izročil predsednik mestne konference ZKS Marjan Orožen.

*****

O možnih kandidatih za delegatske funkcije v občini

Na razširjeni seji predsedstva občinske konference SZDL Ljubljana Center, ki je bila 7. januarja, so bili obravnavani doslej evidentirani možni kandidati za nosilce vodilnih in drugih funkcij v občini, mestu, republiki in federaciji.

Kot možni kandidat za predsednika skupščine občine Ljubljana Center je bil evidentiran ALBIN VENGUST, za predsednika občinskega izvršnega sveta pa MILAN SLEMNIK.

Vsi kadrovske predlogi so bili ponovno obravnavani na skupni seji OK SZDL in občinskega sveta zveze sindikatov 19. januarja, nato pa bodo o njih spregovorili na temeljnih kandidacijskih konferencah, ki bodo potekale do 10. februarja, predlogi kandidatov za opravljanje vodilnih in drugih funkcij v skupščini občine in SIS pa bodo oblikovani na prvi občinski kandidacijski konferenci sredi februarja.

PRED PARTIJSKIMI KONGRESI: OBISK PRI KOMUNISTIH V METALKI

Stabilizacija je za nas normalno stanje

»Stabilizacija je za nas normalno stanje in ne nekaj izrednega«, pravijo komunisti v Metalki in zatrjujejo, da je potrebno predvsem postaviti na zdrave temelje naš odnos do dela.

Metalka je razdeljena na šest temeljnih organizacij združenega dela in v vsaki od njih deluje osnovna organizacija ZK. Skupaj imajo 200 članov ZK, kar predstavlja približno 10 odstotkov vseh članov delovne skupnosti. Med najbolj prizadevnimi in tudi najbolj učinkovitimi je TOZD zunanje in notranje trgovine in tudi osnovna organizacija ZK v tem tozdu je zelo aktivna. Razumljivo je tudi, da je ta temeljna organizacija najbolj učinkovita, saj sloni na njej večji del poslovnega uspeha celotne delovne organizacije.

Ob koncu lanskega leta so imeli v Metalki neke vrste problemsko konferenco, na kateri so obravnavali predvsem izvozno problematiko. Komunisti Metalka so ob tej priložnosti opozorili, da bi lahko izvozili še veliko več blaga, če bi ga imeli na voljo. To pa ne pomeni, da ne bi bilo na voljo proizvodov, namenjenih v izvoz, pač pa, da ti proizvodi marsikdaj ne ustrezajo zahtevam kupca v tujini, ali pa da ne pridejo ob dogovorjenem roku. Tudi cena ni vedno na tujem trgu takšna, kakršno bi lahko iztržili doma.

Komunisti so si v tej osnovni organizaciji zadali nalogo, da bodo skušali

doseči še višjo stopnjo izkoriščenosti izvoznih zmogljivosti. Poleg tega so se komunisti zavezali, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da bi se povezali z manjšimi organizacijami združenega dela in z drobnim gospodarstvom. V teh dejavnostih vidijo še veliko neizkoriščenih možnosti za pridobivanje blaga, ki bi bilo sprejemljivo za kupce v tujini.

Prizadevanja v tem pogledu so bila zelo izrazita že v lanskem letu, saj so uspeli izvoziti kar za 60 odstotkov več blaga kot leta 1980. Devizni dotok je znašal 300 milijonov dolarjev in v Metalki pravijo, da bi bil lahko še večji, če bi le uspeli odpraviti že omenjene pomanjkljivosti v naši proizvodnji. Obenem je treba poudariti, da dosega Metalka tolikšne uspehe pri izvozu našega blaga kljub temu, da gre za izdelke, ki jih je zelo težko uveljaviti na tujem trgu, zlasti na tržišču zahodnih držav. Kovinski izdelki in izdelki strojne industrije so namreč tisto, česar v tujini ne primanjkuje; razen tega je kvaliteta podobnih izdelkov, zlasti na zahodu, na zelo visoki ravni.

Komunisti v Metalki bodo iskali še nove možnosti za povečanje dohodka, tako na področju zunanje kakor

tudi notranje trgovine. Močno si prizadevajo najti razne oblike povezovanja z industrijo, pri čemer pa večkrat naletijo na vrsto ovir. Premalo imajo obratnih sredstev, da bi lahko od proizvajalca odkupili vse blago, ki je na voljo, ga vskladiščili v lastnem skladišču in potem čakali na priložnost, da ga prodajo. Proizvajalci so namreč tudi v hudih težavah in želijo imeti za blago, ki ga dobavijo trgovini, plačilo takoj.

Druga težava je na področju sovlaganja v razvoj tiste industrije, od katere lahko Metalka dobiva blago za prodajo. Večkrat se je že zgodilo, da je delovna organizacija, v katero je Metalka vložila znatna sredstva, zabredla v izgubo in določeno tveganje je bilo tako za Metalko neizbežno. Zlasti jih moti, da nimajo skoraj nikakršnega vpogleda nad obračanjem tistega denarja, ki so ga vložili za razvoj tega ali onega industrijskega obrata.

Medtem ko se komunisti v tozdu zunanja in notranja trgovina ukvarjajo predvsem z gospodarskimi problemi, pa se v tozdu delovne skupnosti skupnih služb močno ubadajo s povezovanjem Metalka navzven, z razvijanjem samoupravnih odnosov in z bolj učinkovitim delovanjem v organih družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Uspelo jim je, da so močno okre-

pili delegacijo za zbor združenega dela občinske skupščine, kjer vedno tudi aktivno nastopajo. Težave pa imajo z delegacijami za posamezne sise in večkrat se dogaja, da odidejo delegati na zasedanja skupščin, ne da bi poprej proučili gradivo v svoji delegatski bazi. Dogovorili so se, da bodo to pomanjkljivost kar najbolj hitro odpravili, prav za gotovo pa v novem delegatskem mandatu.

Sekretariati osnovnih organizacij ZK imajo v tozdu delovne skupnosti skupnih služb in v drugih tozduh te sive stike z vsemi člani zveze komunistov; stalno spremljajo in preverjajo delo slehernega komuniste v okolju, kjer živi in dela. Še posebej pa vsako leto pregledajo aktivnost vsakega člana in če ugotovijo, da kdo od članov ZK ne deluje v nobeni organizaciji, takoj poskrbijo za to, da dobi ustrezno zadolžitev.

Na vprašanje, kakšna je njihova dejavnost pred partijskimi kongresi, ki bodo, kot je znano, v prvi polovici letošnjega leta, pa v Metalki odkrito povedo, da posebne dejavnosti v tej zvezi še niso sprožili. Sicer pa je njihovo delovanje in zavzetost na vseh področjih dovolj močna akcija, ki pomeni poseben prispevek k pripravi na partijske kongrese, zaradi česar najbrž niso neobhodno nujne še neke posebne, dodatne aktivnosti.

NIKO ISAJEVIČ